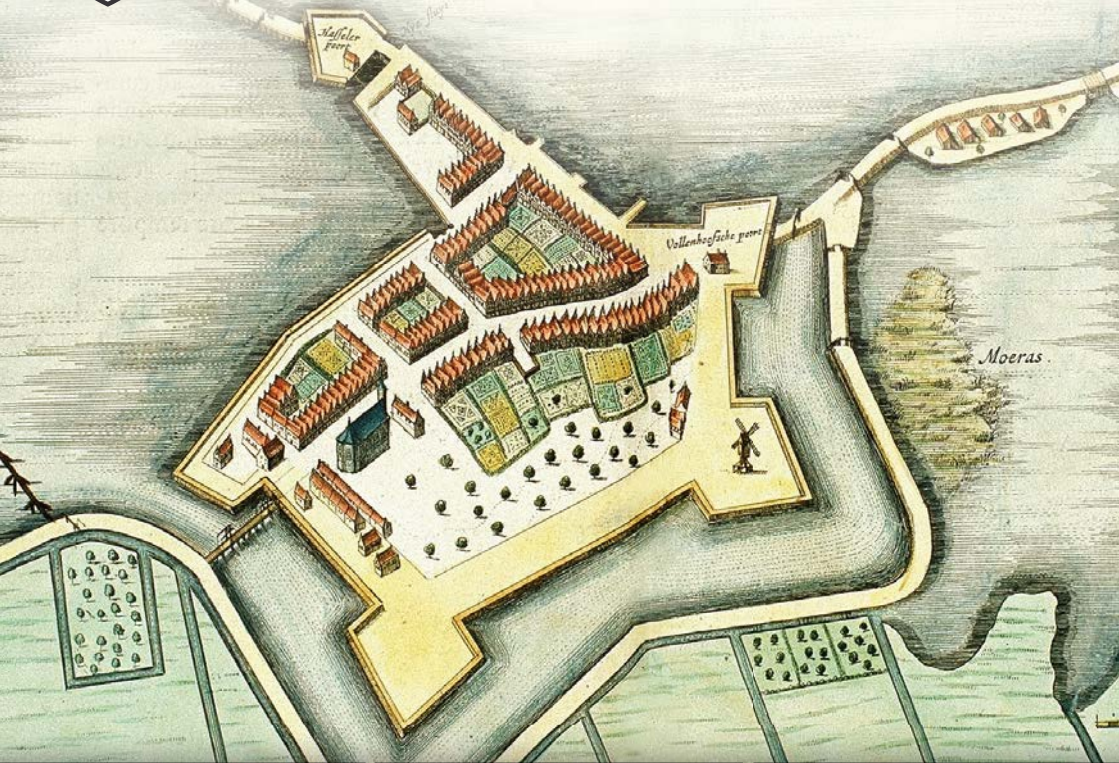

SLUZIGER KRONIEK

JAARGANG NR. 31 | NUMMER 91 | AUGUSTUS 2021

Tijdschrift van de Historische Vereniging Zwartsluis over de geschiedenis van Zwartsluis, Baarlo, De Velde, Zwartewaterklooster en Zandbelt en Schutsloot

www.historiezwartsluis.nl

*Op woensdag 20 oktober hopen wij onze ledenavond te houden.
Op deze avond komt Jaap Bakker van Urk met de lezing:*

Een wandeling door de geschiedenis van Urk

Een boeiend verhaal over Urk, een voormalig eiland in de Zuiderzee, dat grote veranderingen meemaakte toen het omarmd werd door dijken. Sinds 3-10-1939 is Urk geen eiland meer. Urk werd na de drooglegging gepland als een dorp aan een dood water dat moest inkrimpen van 5000 naar 3000 inwoners en waarvoor geen toekomst meer was in de visserij. Wie visserman wilde blijven verhuisde maar naar de Noordzeekust en wie op Urk bleef wonen moest omscholen naar werk in de agrarische sector in de Noordoost-polder.

Het werd heel anders dan planologen en sociologen dachten. Urk bleef vissen en koos voor uitbreiding van de Noordzeevisserij "Het wonder van Urk" werd de omwenteling van arm eiland naar een welvarend vissersdorp genoemd met nu bijna 21000 inwoners, de grootste visafslag van Nederland een toonaangevende moderne vissersvloot en werkgelegenheid in de vis verwerkings-bedrijven.

Met beelden en verhalen toont Jaap Bakker de geschiedenis van de afsluiting van de Zuiderzee, de tradities en gewoonten en de klederdracht. Een verhaal doorspekt met veel humoristische anekdotes. Jaap Bakker ontving voor zijn cultureel werk in Flevoland de "Lelyprijs" van het Prins Bernhard Cultuurfonds.

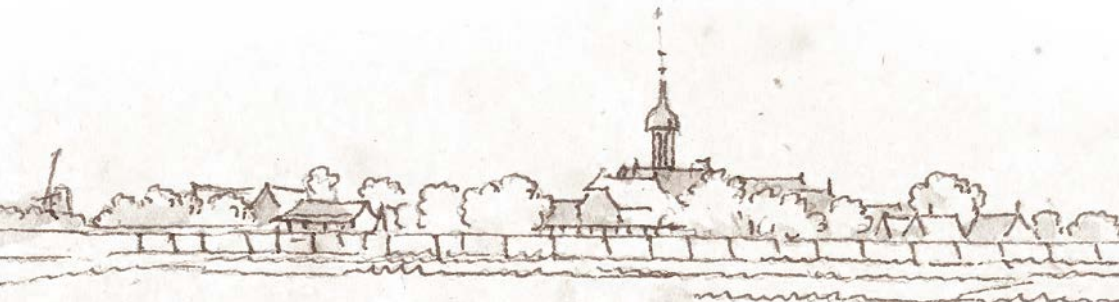
De ledenavond wordt, mits de omstandigheden het toelaten, gehouden in Sluispoort.

*Aanvang 20.00 uur
Inloop vanaf 19.30 uur
Leden gratis,
niet leden € 5,00
incl. koffie/thee*

Inhoud

- 2 **Van de voorzitter**
Geert Doosje
- 3 **Van de redactie**
Robert Jansema
- 3 **Wist je dat...**
- 5 **Boerderij van vóór de Franse tijd**
Afke Oosterhaven
- 12 **Eens was er een school op Baarlo**
Corina Berens
- 16 **Middenposter**
- 18 **De muziektent aan het Wilhelminaplein**
Corina Berens
- 22 **Mijmering en weerzien van de bewoners
aan Mastenmakersstraat**
Alice Nap
- 26 **De eilandjes van Zwartsluis**
Corina Berens
- 31 **NPO te gast bij Historische Vereniging**
Robert Jansema

Van de voorzitter

Als je op vakantie bent en dat ben ik, dan denk je soms niet aan een aantal verplichtingen die je nog moet afwerken. Gelukkig zijn er dan mensen als de eindredacteur van de Kroniek, die je een 'wake-up-call' sturen. In de achterliggende tijd is er heel veel gebeurd binnen het bestuur. Er moest immers een nieuw bestuur worden samengesteld.

Al voor het overlijden van onze penningmeester Martin Schuite waren we erin geslaagd een opvolgende penningmeester te vinden in de persoon van Stefan Wienk. Thijs Oosterhof had aangegeven, als bestuurslid te willen stoppen. In onze bestuursvergadering van juni hebben we in zekere mate afscheid genomen, want Thijs blijft beschikbaar om het archief te beheren. Vanwege zijn grote verdiensten als bestuurslid van de HVZ heeft het bestuur gemeend en besloten hem te benoemen tot lid van verdienste. Gelukkig verhinderde zijn bescheidenheid niet, dat hij deze eervolle benoeming in dank aanvaardde.

Ook ben ik blij, om u namens het bestuur te kunnen melden, dat we erin geslaagd zijn een kandidaat voor het voorzitterschap van de vereniging te vinden in de persoon van Ivo Eenkhoorn. In de ledenvergadering van oktober aanstaande, hopen we hem formeel voor te dragen voor die functie, waarna de leden zijn voorzitterschap kunnen bekrachtigen. Ivo is voor velen een bekende, die voldoet aan de uitgangspunten: jongere generatie, bestuurlijke ervaring en die betrokkenheid met de HVZ heeft bewezen. Daarnaast hebben diverse leden aangegeven hand- en spandiensten te willen verrichten. Kortom, een mooi perspectief na een lange zoektocht. Het is daarmee dus ook een laatste bijdrage van ondergetekende in de Kroniek. Het interim-voorzitterschap heeft een half jaar langer geduurd, dan ik me had voorgenomen. Maar de tijdgeest rondom de COVID-tragedie maakte het moeilijk om voortvander te kunnen zijn.

Ik heb met plezier de taken, verbonden aan het voorzitterschap vervuld, maar ben ook dankbaar, dat de continuïteit door de jongere garde wordt ingevuld! Ook al omdat de eindredactie van de Kroniek kon worden toevertrouwd aan een jonge professional in de persoon van Robert Jansema!

Rest mij u allen veel leesplezier toe te wensen en ik spreek de hoop uit, dat de ledenvergadering van oktober een goede opkomst kent!

De voorzitter ad-interim, Geert Doosje

Van de redactie

Beste lezers,

In deze editie van de Sluziger Kroniek weer een ruim aanbod aan verhalen van 'eigen bodem'. Zo is Afke voor ons afgereisd naar het Zwartewatersklooster, lezen we over een 'Amerikaanse Sluziger', nemen we u mee in de geschiedenis van de muziektent(en) in het dorp en leest u meer over het ontstaan van een schooltje in Baarlo. Kortom: een editie vol met verhalen uit eigen dorp, maar ook uit omliggende buurtschappen.

Verder wil ik nog even kort stilstaan bij het feit dat ons bestuur het erelidmaatschap heeft verleend aan Thijs Oosterhof. Jarenlang heeft hij zich ook ingezet voor de Kroniek. Wanneer ik iets zoek en er niet uitkom, is het Thijs die binnen enkele ogenblikken mij voorziet van alle beschikbare informatie. Een verdiende benoeming, wat mij betreft.

Verder wijs ik u nog graag op de ledenavond die op de agenda staat. Meer daarover in deze editie van de Kroniek. Tot slot: we zoeken nog naar vrijwilligers die de redactie van dit blad willen versterken. Ook eenmalige bijdrages waarin lezers schrijven over hun herinneringen aan ons dorp zijn van harte welkom.

Veel leesplezier!

Wist je dat....

... we dringend op zoek zijn naar leden die het bestuur of/en redactie van Sluziger Kroniek kunnen en willen versterken en iemand die wil helpen met archiefwerkzaamheden (o.a. digitaliseren)

... dat we leden, of uiteraard anderen, zoeken die een verhaal kunnen en willen schrijven over zijn of haar Sluziger leven? Bijvoorbeeld vereniging, werk, nering en negotie, maatschappelijk, enz.

... dat we openstaan voor ideeën voor een invulling van onze ledenavonden?

... dat we een website hebben boordevol informatie over de historie van Zwartsluis?

... er ca. 7000 foto's in ons fotoalbum op onze site staan?

... ca. 8000 mensen per jaar onze website bezoeken en dat dat voor een historische vereniging heel veel is?

... we ca. 45.000 afbeeldingen (meest digitaal) van Zwartsluis in ons archief hebben opgeslagen?

... dat zo'n 30.000 foto's uit het Voerman-archief niet gedigitaliseerd zijn, maar door iedereen in Sluispoort zijn in te zien?

... dat we alle opnames van An de Kuier, met Jan Ridderinkhof en Zwaantje Dekker, die uitgezonden zijn op Radio Zwartsluis, vanaf cassettebandjes, hebben gedigitaliseerd?

... dat we vaak mail krijgen met vragen over historie Zwartsluis, veelal stamboomonderzoek, zelfs uit de VS en Canada...

... dat we hierover nog nooit een vraag hebben gekregen van Sluzigers?

... dat dat toch wel opvalt en vragen bij bestuur oproept?

... dat we over alle openbare aktes uit de Burgerlijke Stand (1811-1960) beschikken en dat die allemaal te bekijken zijn via onze website?

... dat we alle grafstenen op de begraafplaatsen alhier hebben gefotografeerd en de gegevens in een Excel-bestand hebben gezet?

... dat we ook de grafregisters vanaf 1864 paraat hebben, evenals de grafregisters 1829-1864 en graven vanaf 1741 in de hervormde kerk?

... dat we veel meer genealogische gegevens paraat hebben, via website en fysiek archief. Ook hebben we kopieën DTB-boeken.

... dat Albert Kroes bereid is om je te helpen met stamboomonderzoek?

... dat we meer dan 100.000 documenten digitaal hebben opgeslagen in ons archief?

... Henk Dekker ca. 60.000 krantenknipsels voor ons heeft gescand en dat hij de nieuwsartikelen van Zwartsluis Actueel en Stadskoerier digitaal verzamelt en opslaat in ons archief?

... Jan van Kleef, fotograaf bij Zwartsluis Actueel, zijn digitale foto's opslaat in ons archief?

... we alle Sluziger Kronieken hebben gescand en dat we daar een index van hebben gemaakt die op onze website staat?

... je het boek 'Zwartsluis, een groot en deftig dorp', Zwartsluis aan 't Zwarte-water' en het boek 'Van voorgaande Dingen', van R.D. Leenman kunt lezen op onze site?

... we veel films digitaal in ons archief hebben opgeslagen?

... dat we oude videobanden kunnen omzetten naar digitaal?

... dat we klaar staan om je te ontvangen in ons archief?

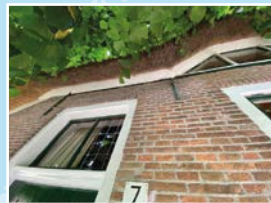

Boerderij van vóór de Franse tijd

1786 staat op de voorgevel. Al moet je wel onder het gebladerte van de leibomen doorkijken om dit te zien. Als je dat jaartal op je in laat werken, dan besef je misschien dat deze boerderij drie jaar ouder is dan de Franse Revolutie van 1789. En al 13 jaar op deze plek stond toen Napoleon in Frankrijk aan de macht kwam in 1799, die ook over de Bataafse Republiek (zo heette Nederland toen) heerste in 1806. Overgeleverd uit die tijd is het verhaal dat er Fransen in de woonkamer van deze boerderij hebben vergaderd. Redenen genoeg om in de geschiedenis van deze boerderij en zijn bewoners te duiken.

Al 55 jaar bewoner

Aan dhr. Johannes ten Klooster vroeg ik of hij over de geschiedenis van deze boerderij en zijn bewoners wil vertellen. Hij antwoordde direct dat hij dat goed vond. Later begrijp ik, dat zijn persoonlijke situatie niet makkelijk is, omdat zijn

vrouw Harmina Kootstra op Oudejaarsmorgen 2020 aan dementie is overleden. En dat hij nog herstelt van de gevolgen van corona. Johannes ten Klooster is op 20 oktober 1940 geboren in een boerderij op 't Kievitsnest (buurtschap richting Hasselt, valt onder Zwartsluis).

Vader nog boer

Johannes kwam voor het eerst in 1955 op deze eeuwenoude boerderij te wonen. Zijn vader, Albert ten Klooster, verhuisde in dat jaar met zijn gezin naar de boerderij van zijn vader, ook een Albert ten Klooster. De boerderij die in het bezit was van familie van Johannes, was van 1937 tot 1955 verhuurd aan de familie Kraak. Vader Albert was nog boer met 15 melkkoeien. Verder had hij nog kippen. Het beleid was toen dat de kleine boeren moesten verdwijnen. Vader werd uitgekocht. Hij wilde eigenlijk ook wel kooiker worden in Giethoorn en die wens kwam uit. Zijn land werd in '69 opgekocht door de SLB, Stichting Beheer Landbouwgronden.

Johannes vertelt: "De boeren moesten ligboxstallen bouwen om met de tijd mee te gaan. Ondertussen lag de hele stal vol stront. Dit gebeurde in de 60-jaren."

Johannes ten Klooster

Het klooster*

*Het Sint Mariaklooster of Zwartewatersklooster is in 1233 gesticht als boetedoening voor de omgekomen bisschop van Utrecht, Otto van der Lippe, in 1227 bij de slag bij Ane. Men koos mogelijk voor deze plek omdat het een brede rivierduin was. In 1580 werd het klooster onder invloed van de Reformatie afgebroken. De laatste ruïnes lagen hier nog tot eind 19e eeuw. Rond de plek van dit klooster hangt een geheimzinnige sfeer, want het is na veel speurwerk nog steeds niet bekend waar het klooster zich precies heeft bevonden. Er is een Stichting die actief bezig is met het opsporen van de ware plek van het klooster. Misschien dat deze stichting de sluier van het klooster kan oplichten. Oudste aanduiding van de naam Zwartewatersklooster (met s!) komt uit 1233.

Bouw materiaal van het klooster

"In 1784 en 1786 zijn vier boerderijen deels gebouwd met materiaal uit de ruïne van het Benedictijner nonnenklooster," vertelt Johannes. "Dit gebeurde op last van de gemeentelijke rentmeester van Zwartsluis, de heer Meijer. Hij haalde hier de pacht op voor Zwartsluis. Deze rentmeester ligt begraven in de Hervormde kerk van Zwartsluis", aldus Johannes. Drie boerderijen staan naast elkaar in Zwartewatersklooster, waarvan de eerste (komend van de Velde) helemaal is afgebroken en in oude stijl weer is opgebouwd. Deze boerderij was de enige uit 1784. De vierde boerderij (door branden drie keer opgebouwd) staat in Kloosterziel (buurtschap bij de sluis Kloosterziel aan de Oude Kloosterzielstreng). Johannes: "Ik heb het vermoeden, dat deze vierde boerderij mogelijk wat verderop stond om het klooster te kunnen waarschuwen bij onheil".

Kloostermop

Johannes heeft nog een kloostermop in zijn bezit. In de muren van de boerderij zitten ze niet meer. "In de kloostermop kan je soms een duimafdruk vinden, soms van een kind die eraan gewerkt heeft, soms van een volwassene", vertelt Johannes. In de kloostermop op de foto past inderdaad naadloos mijn duim in de mop (linksonder op de foto zie je de duimafdruk). Wat nog meer uit het klooster komt, is een balk uit de woonkamer. "Deze balk komt ook uit het klooster, want hij is gedisseld, niet gezaagd", zegt Johannes.

| Kloostermop

De eerste ten Klooster

De voorvader van Johannes, Jan Albertszoon ten Klooster, kocht in 1804 de boerderij van Slenderbroek, met wiens dochter hij trouwde. Boer Slenderbroek was in 1786 de eerste bewoner van deze nieuwe boerderij. Jan Albertszoon nam met zijn 4 zonen, Willem Jans, Peter Jans, Klaas Jans en Albert Jans, omstreeks 1811 als eerste uit de familie de achternaam 'ten Klooster' aan. Iedereen in het Koninkrijk Holland was verplicht om een achternaam aan te nemen door een wet van Napoleon Bonaparte. Voorvader ten Klooster was boer en kooiker. Vanaf 1804 woonden er altijd ten Kloosters op de boerderij met uitzondering van de periode 1937-'55. Een oom ten Klooster verhuisde in '37 naar een sanatorium, familie Kraak heeft toen de boerderij gehuurd.

Muurglaasje

Het verhaal uit de Franse tijd gaat over dit 'muurglaasje': een ruitje in een nis

tussen de woonkamer en de stal in de boerderij. Aan de stalkant van dit ruitje stond een kaars te branden zodat je vanuit de woonkamer de koeien in de stal in de gaten kon houden. Nu moet het gebeurd zijn, dat iemand in de stal een Fransman in 't vizier had door dit muur-

glasje. Hij kon en wilde hem neerschieten. Maar dat wilden de anderen in de stal niet. Daarom is er niet geschoten. De Fransen zaten in de woonkamer te vergaderen. Een spannende tijd; je was geen baas meer in eigen huis! Van de stal zie je nauwelijks iets terug. De pomp staat nog wel op zijn plek. Johannes: "Bij de eerste slag gaf hij direct water. Je moest dan zo'n 120 slagen doen, voordat een ander ermee verder ging. Met de pomp werd via een zinken buis ook water naar de koeien op stal gepompt. Kraanwater werd circa 1955 aangelegd. Elektriciteit kwam er in 1949. In huis was al lang een wc, voordat de riolering in 2000 er was. Deze wc was op de giertank aangesloten.

Zelfvoorzienend

Er hoefde vrijwel niets te worden gekocht voor het huishouden van de inwoners van de boerderij. Ze verbouwden tarwe, rogge en boekweit o.a. om brood, pannenkoeken of pap van te maken. De boerderijen in Zwarte-watersklooster hadden geen bakhuisjes, maar er was een bakhuisje dat door iedereen gebruikt werd. Daar bakten de vrouwen het brood op onderling afgesproken tijden. De wol van de schapen werd gesponnen en daarvan werden kleren voor het gezin gebreid. Men slachtte een varken of koe voor het vlees op tafel. Dit vlees bewaarde men door het in te pekelen. Dit gepekelde vlees heeft Johannes nog wel met zijn ouders gegeten. Hij vertelt: "Je was heel lang bezig om al dat zout van het vlees af te spoelen voordat het gebraden kon worden. Met aardappelen en groente uit eigen tuin werd er iedere dag een warme maaltijd op tafel gezet. Alleen uien en zout had men niet, daarvoor moest men erop uit om dit te kopen."

Het woongedeelte

Bijzonder kenmerk van de woonkamer is de voordeur waar een dermate grote kast voor staat dat de deur onzichtbaar is. Alleen van de buitenkant is

deze te zien. De voordeur wordt namelijk alleen gebruikt voor trouw- en rouwgebeurtenissen. Dit is altijd zo gegaan en zal zo blijven gaan. Alleen de Fransen gebruikten de voordeur. Hier komt iedereen door de achterdeur. De boerderij kende 5 bedsteden, waarin nog wel zussen van Johannes geslapen hebben. De 'inloop'-pannen- en pottenkast hadden ze vroeger ook nog.

Geen boerderij meer

In 1969 vertrok vader Albert naar Giethoorn als kooiker en verhuisde Johannes met vrouw en kinderen naar de boerderij na 3 jaar in Zwartsluis te hebben gewoond. Johannes was toen buschauffeur. Hoe zag zijn jeugd eruit? Met 6 ½ jaar ging Johannes naar de Hervormde school in Hasselt. In de hoortijd niet, want dan was er veel teveel thuis te doen. Helpen met het rooien van de aardappels bijvoorbeeld. Hoezo kinderarbeid? In de jonge jaren van Johannes was er net een landbouwschool in Staphorst opgezet en daar kon hij mooi heen na de 7e klas. De meisjes uit het gezin ten Klooster gingen naar de huishoudschool, de jongens naar de landbouwschool: zo simpel ging dat toen. Johannes is echter geen boer geworden. Hij was manusje-van-alles, ging in 1959 in dienst, zat daardoor in Venlo, Assen en Maastricht. In 1961 werd hij vrachtwagenchauffeur. Na 2 jaar kwam hij op de bus van de Noordwesthoek. Met 60 jaar moest hij uit dit chauffeursvak.

Johannes is vanaf 1969 beheerder van de eeuwenoude begraafplaats van Zwartewatersklooster en in circa 1975 werd hij ook bestuurslid. Dit kerkhof kent een bijzondere geschiedenis.

Begraafplaats

Johannes vertelt: "Hier was niks, geen voorzieningen, buurvrouwen hielpen met de bevalling, maar de mensen waren er tevreden. Ze kijken hier niet naar elkaar, ze kijken wel om naar elkaar." Dit tekent de gemoedelijke saamhorigheid van de boerenbevolking van Zwartewatersklooster, de Velde en Roeboligehoek (dit ligt aan de overkant van het Zwartewater; Cellemuden heet het nu). Alleen voor de inwoners van deze 3 buurtschappen geldt dat ze hier begraven mogen worden. Er ontstonden bepaalde regels, zoals de grondregel dat alle boerderijen dienstbaar moesten zijn aan 't kerkhof. Dus als er iemand was overleden en dat bericht ging rond, dan kwam iedereen ook direct naar het kerkhof om de taken te bespreken. Van de 6 boerderijen links en 6 rechts van de overledene kwamen de namen in een pet. Dan werd de taak genoemd en een naam uit de pet getrokken die voor deze taak ging zorgen bij de uitvaart. Aanzeggen (lopend en op de fiets), het graf graven, dragen van de baar, voorop lopen waren o.a. taken die verdeeld moesten worden. Dit gebeurde nog tot in de 60-er jaren. Men betaalt 50 Euro per jaar voor deze bijzondere stichting.

Graven ten Klooster

Johannes ten Klooster wijst de oudste graven aan waar zijn familie begraven ligt. Het zijn Jan ten Klooster met zijn vrouw Grietje rechts van hem en hun zoon Albert links. De letters zijn nog net te achterhalen. Dit is de eerste generatie met de achternaam ten Klooster.

Militaire begraafplaats

Komend vanaf de Velde terwijl je de afslag naar Zwartewatersklooster rechts laat liggen, zie je voordat de weg een haakse bocht maakt, rechts een kolk. Naast deze kolk is de grond als militaire begraafplaats aangemerkt. Hier zouden de ridders zijn begraven na de slag in Ane. In 2018 zijn er boringen gedaan waarbij bleek dat de grond hier om de meter was omgewoeld en dan weer vast. Hieruit werd aannemelijk gevonden dat dit de ridderbegravingplaats was. Het kerkhof zoals het naast de oude boerderijen ligt, zou bij het klooster hebben behoord.

Eendenkooien

Er bevinden zich 3 eendenkooien in Zwartewatersklooster. Twee ervan staan aan weerszijden van de weg die Zwartewatersklooster heet. Een ervan is pas vernieuwd. De andere eendenkooi, de oude zeg maar, is van Staatsbosbeheer. De andere twee zijn van boeren. Richting de Velde staat midden in de weilanden de derde. Vroeger zorgde de kooiker ervoor dat de tamme eenden voldoende eten kregen. Hij maakte manden waarin de eenden konden broeden. Verder waren er de vangarmen waarin de wilde eenden die met de tamme eenden meevlogen gevangen konden worden.

Albert voert de eenden '63

Winterse momenten

In 1963 was de winter zo streng dat de eenden iedere dag met z'n allen naar de boerderij liepen, waar Albert ten Klooster de eenden voerde. Anders zouden ze verhongeren, want er was nergens eten te vinden door de dikke, witte sneeuwmantel die over de aarde was gevallen. Op de boerderij was in 1978 zoveel sneeuw gevallen dat de sneeuw het onderste deel van de ramen van de boerderij hadden bedekt. Er moesten shovels aan te pas komen om de straat en de boerderijen vrij te waken van de sneeuwwhopen.

Ondergesneeuwd '78

Boot

Dochter Marja brengt in herinnering dat ze het zo vreemd vond dat iedereen in Zwartewatersklooster vroeger een boot had. Haar vader vertelt: "In feite lagen we lang geleden aan zee omdat je via de Kloostergracht en de Kloosterzielstreng op zee uitkwam. Zwartewatersklooster had tot die tijd een open verbinding met de Zuiderzee. Bij de stormvloed in 1825 bleven de boerderijen in Zwartewatersklooster droog vanwege de hoge ligging. In 1927 kwam er een sluis met eenstoomgemaal in Kloosterziel". Op de kaart uit Hette-ma's grote historische schoolatlas zie je hoever de zee kwam in die tijd.

Vechtloop in 1100-1428

Het leven in Zwartewatersklooster

Op mijn vraag hoe Johannes ten Klooster het leven in Zwartewatersklooster omschrijft, zegt hij: "Rustig en stil".

Marja: "Alsof de tijd hier heeft stilgestaan".

Met dank aan Johannes ten Klooster en zijn dochter Marja voor hun inzicht in de geschiedenis van Zwartewatersklooster en de foto's uit eigen album.

Afke Oosterhaven

Eens was er een school op Baarlo

In het kleine buurtschap Baarlo nabij Zwartsluis heeft aan het begin van de 19e eeuw een school gestaan, waar ook de kinderen uit Hamingen (gemeente Staphorst) naar school konden gaan.

Er staan nu nog geen half dozijn huizen, terwijl er vroeger ook maar zeven huisgezinnen woonden met zes schoolkinderen.

Het buurtschap Hamingen, dat ongeveer een half uur lopen van Baarlo verwijderd ligt, telde 8 à 9 huizen met negen schoolgaande kinderen.

Zo ver wij kunnen nagaan, werd er vanaf 1800 school gehouden. Van deze school moeten wij geen al te hoge dunk hebben, want de schoolopziener noemde een aantal jaren later het hutje waar men school hield, een "varkenskot". Er werden wel plannen beraamd om een nieuwe school te bouwen, maar de gemeente Zwartsluis wilde daar geen groot duur gebouw neer zetten.

De financiering zou geschieden in samenwerking met de gemeente Staphorst (Hamingen) en Zwartsluis (Baarlo).

In 1825 ontving het plaatselijk bestuur van Zwartsluis een brief van de schout van Staphorst waarin hij een begroting en bestek van de nieuw te bouwen school zond. De gemeenteraad van Zwartsluis schijnt hiervan erg geschrokken te zijn geweest, want zoveel geld dat voor deze school nodig was, kon Zwartsluis onmogelijk missen.

Toenmalige onderwijzer gaf raad

Op Baarlo woonde een landbouwer, een zekere Cornelis Vloz, die ongeveer 20 jaar lang schoolmeester was geweest van de school op Baarlo.

Door het plaatselijk bestuur van Zwartsluis werd zijn mening gevraagd over de school op Baarlo. Hij verzekerde, dat in de jaren dat hij schoolmeester was geweest nooit meer dan 20 kinderen tezamen van beide buurtschappen naar school waren gegaan.

Het is te begrijpen dat de bestuurders wel een beetje huiverig waren daar een nieuw, duur gebouw te stichten.

Beide buurtschappen liggen een half uur lopen van elkaar verwijderd. Vroeger kon men niet anders bij elkaar komen dan via een weg over de kade die diende tot waterkering van het Meppelerdiep. Deze waterkering, genaamd de Stouwe is een zogenaamde "Slapert", welke veelal 's winters bij hoog water overloopt en doorbreekt (daar bleef vroeger het water uit het Meppelerdiep). De passage was vaak gestremd en het was niet raadzaam om de kinderen deze weg te laten lopen. Ook zag de raad moeilijkheden vanwege de drassige bodem om daar een zwaar gebouw neer te zetten.

De schout van Staphorst deed de suggestie om ook de kinderen, die aan de noordzijde van het Meppelerdiep woonden, dus op de Zomerdijk, voor deze school aan te trekken.

Dit was echter moeilijk te combineren omdat er geen gezin woonde dat iets bij zou kunnen dragen voor het tractement van de onderwijzer, behalve J. van Raalte aan Beukersschut, maar deze had geen schoolgaande kinderen, en weduwe Doosjes maar zij zond haar kinderen al naar Wanneperveen. In het bestek stond ook aangegeven dat de school een melkkelder, een achterhuis, een keuken en een klein kamertje erbij zou krijgen. Dit wees er op dat de onderwijzer er meteen ook boer zou worden. Hier maakte de raad ook bezwaar tegen omdat het land rond Baarlo zeer slecht was. Het was slecht, laag hooiland. Ook was het allemaal in eigendom van de landbouwers daar, die niets af zouden staan voor een onderwijzer.

Het bestuur van de gemeente Zwartsluis heeft na een vergadering op 21 november 1821, waar het een en ander uitvoerig besproken werd, een brief geschreven aan de gouverneur van de Provincie Overijssel. In deze brief drong men er op aan om het grote plan te laten vallen en dan maar een school te bouwen die gelijk was aan de school die aan de weg tussen Zwolle

en Hasselt stond. We moeten nog opmerken dat er maar 6 maanden per jaar school werd gehouden, in de zomermaanden nooit.

Het jaarloon van de onderwijzer was 50 gulden terwijl het schoolgeld 50 cent per kind bedroeg. De gemeente Zwartsluis kreeg het geld van de kinderen uit Baarlo. Zo kon de gemeente f 3,50 beuren per kwartaal. Dat was iets wat regelmatig afgedragen werd.

Bouw duurde lang

Dat de plannen toen ook wel eens lang op uitvoerig wachten bleef bleek wel uit een brief van de toenmalige schoolopziener. Hij schrijft twee jaar later aan een nieuwbenoemde onderwijzer maar te blijven waar hij is want het hutje wat men school noemt is gelijk aan een varkenskot.

Hoe lang het verder allemaal geduurd heeft weten wij niet want wij hebben nergens iets van teruggevonden.

Er waren in die dagen in Zwartsluis scholen in het Buitenkwartier, aan de Nieuwe Sluis en een in de Oude Schans. De school in het Buitenkwartier stond waar later banketbakker Blei zijn fabriek had. In de Nieuwe Sluis stond de school in de steeg bij Mej. Elbers en in de Oude Schans stond de school aan de Handelskade.

In 1807 kreeg de Nieuwe Sluis een nieuwe school en in 1826 het Buitenkwartier. Er bestond geen leerplicht zoals wij die nu kennen maar toch nam de school al een grote plaats in. Vanaf hun vijfde jaar konden de kinderen naar de school. Op school ging het er streng aan toe want nu nog zijn er verhalen over de plak en de bullepees.

Discipline werd soms ver doorgedreven. Een Groningse schoolopziener stoorde zich er aan dat de kinderen hem bij zijn komst zo ongeregeld begroetten. Er werd toen in die buurt een eigengemaakt begroetingslied ingestudeerd waarbij op het laatste woord van de nederige aanhankelijkheidsbetuiging de kinderen tegelijk hun petjes moesten afrukken. Zover is het in Baarlo niet gekomen. Misschien waren er andere zorgen zoals b.v. van een varkenskot verlost te worden.

Corina Berens

Gebaseerd het archief van D. Driessen

De muzikent aan het Wilhelminaplein

Door de bond van Christelijke Zang -en Oratoriumverenigingen in Nederland werd in februari 1933 onder de leden van de aangesloten verenigingen de bouw en de levering van de permanente verplaatsbare muzikent aanbesteed.

Er werden 13 biljetten ingeleverd. Aannemer Th. Vinke mocht het bouwen. Er zou een subsidie van 280 gulden gegeven worden maar de gemeente vond het door de tijdsomstandigheden een niet noodzakelijke uitgave dus werd de subsidie weer ingetrokken.

Zaterdag 19 augustus 1933 werd de nieuwe muzikent in gebruik genomen door middel van een feestelijke opening.

's Middags was er een grote optocht. De zangvereniging 'Sursum Corda', de gymnastiekvereniging en de Zwartsluizer sportverenigingen, die allen ook voortaan van de muzikent gebruik zouden maken trokken onder de vrolijke noten van muziekvereniging 'Voorwaarts' door de straten.

Na een muzikale rondwandeling werd het gemeentebestuur van het gemeentehuis gehaald en begaf zich men naar de nieuwe muziektent op het Wilhelminaplein. Hier droeg de heer Tolsma, voorzitter van het Comité voor de totstandkoming van een muziektent, de nieuwe muziektent met een geestige speech over aan muziekvereniging 'Voorwaarts', de zangvereniging en de sportverenigingen. De heer Tolsma schetste de moeilijkheden die verbonden waren aan de oprichting van een muziektent en dankte iedereen die aan de oprichting hadden meegewerkt.

Daarna werd het woord gevoerd door de verschillende voorzitters van de verenigingen die de muziektent zouden gebruiken. Tenslotte sprak burgemeester Oprel er zijn voldoening over uit dat deze muziektent zonder financiële hulp van de gemeente tot stand was gekomen. Vervolgens werd in de nieuwe muziektent gezongen door 'Sursum Corda', daarna werden sportoefeningen vertoond door de gymnastiekvereniging en tenslotte zongen alle aanwezigen de eerste twee coupletten van het 'Wilhelmus'. Hiermee was het middagedeelte beëindigd.

'Avonds werd muziek gegeven door 'Voorwaarts', zang door het jeugdkoor van 'Sursum Corda', vervolgens weer muziek van 'Voorwaarts' en het werd besloten met enige fraaie uitvoeringen van de gymnastiekvereniging.

Een groot publiek was op het terrein aanwezig. Er was een luidspreker opgesteld terwijl tevens alles wat ten gehore werd gebracht door de radio-centrale aan de abonnees werd doorgegeven. De muziektent werd regelmatig gebruikt, ook met speciale gelegenheden zoals op de verjaardag van koningin Wilhelmina op 31 augustus 1933.

'Voorwaarts' gaf toen een concert onder grote belangstelling.

Op zaterdag 31 maart, maandag 2e paasdag 2 april en dinsdag 3 april 1934 werd ten bate van de muziektent een, door burgemeester Oprel geopende, bazaar gehouden. De winst was bestemd

Opening muziekkoepeel op het Wilhelminaplein omstreeks 1932.

voor de afbetaling van een schuld, welke nog op de muziektent rustte. Er waren allerlei kraampjes voor elk wat wils.

De Meppeler Harmonie gaf op 14 juli 1937 onder leiding van haar directeur, de heer Jac. De Vos, een concert in

de muziektent. Er was veel publiek aanwezig, dat met grote aandacht naar de verschillende keurig uitgevoerde nummers luisterde.

In 1938 werd op zaterdag 13 juni het eerste zomeravondconcert gegeven. Dat was onder leiding van de directeur de heer J. Brunnekreef uit Zwolle.

In 1948 werd de muziektent verplaatst van het Wilhelminaplein naar het Singel omdat de omwonenden steeds meer protesteerden over de overlast. Het verhaal gaat dat de heer Meppelink van de gemeente die aan het Wilhelminaplein woonde, klaagde over de jeugd die er een soort hangplek van maakten en daarbij veel lawaai produceerden terwijl de muziektent voor

zijn eigenlijke bedoelingen steeds minder gebruikt werd. De heer Meppelink wilde dat de muziektent verplaatst zou worden naar het Singel vlak bij de woning van de wethouder, de heer Varwijk. Alle leden van Voorwaarts offerden een week vakantie op om deze te verhuizen. De muziektent werd in zijn geheel op twee platte wagens verplaatst. Er moesten bovengrondse elektrische leidingen en bomen verdwijnen voor dit transport. De reis duurde twee dagen. Tot 1960 is hij daar blijven staan waarna de muziektent aan Vollenhove werd verkocht.

Maar het beviel de leden toch niet dat hij verkocht was. Ze wilden toch weer een nieuwe muziektent. Dus startte men op 2 maart 1961, geheel met eigen mankracht en met door de gemeente beschikbaar gestelde materialen, de bouw van een nieuwe muziektent aan de Pieperkolk. De plaatselijke architect, de heer Henk Schraa, heeft deze ontworpen. In het begin werd deze muziektent veelvuldig gebruikt maar later helemaal niet meer. In 2006 is hij voor 1 euro aan de gemeente Zwartewaterland verkocht. De gemeente wilde er een plekje voor de jeugd van maken en voorzag de tent van een pingpongtafel. Vanaf toen was Voorwaarts geen eigenaar meer. Tot op de dag van vandaag staat hij er nog steeds maar hij is erg vervallen en deze muziektent is ook weer als hangplek in gebruik genomen.

Corina Berens

Mijmering en weerzien van de bewoners aan Mastenmakersstraat

In de voorgaande Sluziger Kroniek kon u een bijdrage lezen van Gerrit de Vries over zijn jongere jaren in Zwartsluis. Zijn zus Alie de Vries komt daarop ook met haar verhaal, vanuit Amerika.

De Mastenmakersstraat. Oh ja, daar heb ik ook gewoond. We woonden eerst "Op de Sluis"/"Aan de Wal"/"Handelskade" op een bovenverdieping, tussen twee scheepsbedrijven (Huisman en Slurink). Beneden was vroeger een café (denk ik?) want er stond een prachtige tapkast met een koperen pomp, waarachter een mooie grote spiegel. Het was een opslagplaats geworden

voor Huisman's touwen etc., maar er bleef genoeg ruimte over om te spelen. 1949 - Ons gezin werd uitgebreider en wij gingen verhuizen naar 'onder de dijk', waar een zus van mijn moeder (Tine) met haar gezin woonde, die wilde wel 'op de Sluis' wonen.

Dus werd er geruild en kregen wij een huis met een nog grotere speelruimte eraan vast met schommel en werkbank om te klussen (mastenmakerij van vroeger en later een kerkgebouw geworden). 's Zomers konden wij daar ook eten, bij een groot raam, met uitzicht op een sloot voor een bootje om te varen naar het Meppelderdiep en de eilandjes. En zo konden we ook van huis uit op de schaats in de wintermaanden, leuk. We hadden er een grote tuin met kippenhok en een zandbak. Daar wonende moesten wij wel vaak voor de brug wachten, of met fiets onder de arm over de sluisdeuren als we naar school of naar het dorp wilden. Naast ons woonden de twee dames Wytzes (Cor-kleuterschool leidster/director en Bertha haar zus). Verder woonde mr. Peuk naast ons. Hij had achter zijn bedrijf een grote slijpsteen staan waar wij messen en scharen mochten slijpen.

En daarnaast woonde de familie Visscher met vijf dochters. Mijn zus Katrien(-tje) en ik waren al bevriend met Alie en Tineke. Nu woonden wij dus mooi dichtbij onze schoolvriendinnetjes. We hadden een hoop lol daar in die sparren, waar (Ja-)

Cobus Visscher en zijn broer Frans masten etc. van maakten. Ik mocht daar graag komen. Soms had mr. Visscher op zaterdag garnalen gevestigd en mocht ik ook garnalen of pina's meepellen en eten, heerlijk! Er waren nog meer meisjes (ouder), Jantje, Sientje, Femmie, Alie en Tineke. Jantje ging naar Canada (fam. v.d. Meulen was daar?), ze had het daar best naar de zin en kreeg ook verkering, dus die kwam niet weer terug naar Nederland.

Toen het minder werd met de vraag naar houten masten, vaarbomen en dergelijke ging ook de hele familie Visscher in 1953 naar Canada. Ik was mijn vriendinnetje kwijt. Tineke en ik schreven een paar keer, stuurden een foto, maar dat bleef niet lang duren. We raakten elkaar kwijt.

Maar op een van mijn avonturen kwam ik ook in Canada terecht. Namelijk bij bij oom Tamme en Marga (broer van mijn moeder). Daar hielp ik als "au pair" mee in het gezin en op de boerderij met de koeien. Ze hadden vijf jongens en een meisje waarvan één tweeling, wat een drukte. We moesten ook allemaal meehelpen om balen hooi naar binnen te halen. Na ongeveer negen maanden ging ik

Kobus en Grietje met de dochters Jantje ("Jane"), Aaltje ("Alice"), Femmigje ("Frances"), Sientje ("Sieny") en Tineke ("Tina").

terug, maar eerst ging ik nog even langs oom Pieter en Tine, oudste broer van mijn moeder. Van Telkwa, British Columbia naar Fredericksburg, New Brunswick, maar 5.500 km van West naar Oost Canada, 4 dagen met de trein. (ander verhaal). In elk geval daar bij Pieter en Tine ontmoette ik, heel verrassend, Femmie Visscher (getrouwd met een dominee, oom Pieter was het niet altijd met hem eens, hahà). Ik heb er met haar gegeten en oude koeien uit de sloot gehaald. De rest van de familie woonde nog steeds in Hamilton, Ontario. Ik wilde graag wat meer contact met Tineke, maar, daar ging weer een hele tijd aan voorbij.

Ik woon nu in Amerika (bij Denver, Colorado) en maak gebruik van Facebook om een beetje op de hoogte te blijven van familie en vrienden. Ik dacht: ik ga toch Tineke weer eens opzoeken. Natuurlijk zijn al onze namen verengeld en/of getrouwd en we zijn dan wel pas 75.

De Visschers waren niet op Facebook te vinden, maar eens kijken waar die dominee nu staat, dat kun je meestal vinden. Hij was overleden en het overlijdensbericht had de naam van zijn vrouw als Frances (in plaats van Femmie), dat klopte dus niet. Ik ging verder zoeken in "Dutch groups" (op Facebook) in Canada in de omgeving van Hamilton Ont.

Ah, Adriana reageerde en we raakten aan de praat. Ze vroeg mij alle mogelijke vragen over de familie, ik had alle juiste antwoorden, ze vond dat het allemaal

klopte. Adriana vertelde mij dat zij hun achterbuurvrouw en ook Tineke's kapster was toen ze ging trouwen. Ze gaf mij het telefoonnummer en vertelde dat Tineke nu Tina heet. Ik belde het nummer en zei: 'Hallo Tineke Visscher, dit is Alie de Vries van Zwartsluis.'

Zij zei heel verrast: "Oh wat leuk dat je nu op mijn verjaardag belt, wist jij dat nog?" Nee ik wist dat niet meer, maar het was wel leuk en ik zei dat ik morgen wel terug zou bellen. Dit was in januari 2017 en sinds die dag kletsen we vaak per telefoon. Ze zijn hetzelfde jaar hier al geweest en het was als vanouds, we waren geen vreemden geworden. Zo fijn, iemand van je eigen jeugd!

Alle dochters zijn getrouwd en heten: Jantje (Jane), Sientje (Sieny), Femmy (Frances), Alie (Alice) en Tineke (Tina). Pa en Ma Visscher zijn inmiddels overleden, net als Jantje en Sientje. Femmy woont ergens in Winnepeg, Alie in Mid. Ontario, Tineke en haar man Ray zijn net verhuisd naar Kingston, Ont. Op een prachtige flat, met uitzicht op Lake Ontario, waar ze dichterbij hun zoon wonen.

Later in 1957 verhuisden wij (familie de Vries) van 'onder de dijk' naar 'op de dijk', zo noemden wij dat allemaal, maar het was nog steeds Mastenmakersstraat. Dat huis (300 tot 400 jaar oud) werd bewoond door de familie Laansma, meneer was hoofd van de Schippersschool. Vandaar uit heb ik vier jaar op de Nuts Spaar Bank gewerkt en dat vond ik wel lang genoeg, ik moest maar eens wat meer van de wereld gaan zien en kreeg een baan op de Willem van den Berg Stichting in Noordwijk (was geen familie). Het was prachtig, zo door de duinen naar het strand.

Daarna trokken mijn avonturen mij naar Haarlem, Wenen, Canada, Amsterdam en uiteindelijk Amerika, bij Chicago, Illinois waar ik bleef. Ik ging "au pair" naar een gezin (man met vier leuke dochttertjes). Na een tijdje gingen Ido en ik trouwen. Na weer een tijdje kregen wij een zoon, JohnMenno. Ido overleed in 2002. Ik woon nu bij Denver in beautiful Colorado dichtbij mijn zoon, zijn vrouw Erin, kinderen Isaac, Tessa en Beatrix, waarvan ik veel geniet.

Dankzij de techniek heb ik ook nog/weer meer contact met mijn trouwe vriendin Ank Kikkert-Dekker in Zwartsluis. Ook wij halen de oude koeien uit de sloot, maar nu via WhatsApp, het brengt onze grote wereldafstanden een heel stuk dichterbij.

Alice Nap
meisjesnaam Alie de Vries
dochter van Wietze en Fem de Vries-van den Berg

De eilandjes van Zwartsluis

Zwartsluis was vroeger belangrijk voor de turfwinning en turfvervoer. Ten zuiden van de Kolksluis lag tot 1649 de 'Nye Sluys'. De oever van het Meppelerdiep werd gebruikt bij de opslag en handel in turf. Bij een stormramp in 1649 spoelde de sluis weg en werd de Staphorsterschutsluis aangelegd. Daartoe werd een nieuwe monding voor het Meppelerdiep gegraven waarbij de eilandjes ontstonden. Het Sluziger turfverleden, met handel, opslag en overslag, speelde zich grotendeels af op de drie eilandjes. De straat de Turfoverslag in de Nieuwe Sluis herinnert er nog aan. Aan de Nieuwe Sluis werden tot ver in de 19e eeuw turfmarkten gehouden waar turfmakelaars de prijs bepaalden. De turf werd vanuit Drenthe aangevoerd voor doorvoer over de Zuiderzee naar de rest van Nederland. Op de eilandjes werd het materiaal van kleine bootjes in grotere schepen overgeladen, die tegen de grillen van de Zuiderzee konden. Het bracht Zwartsluis veel welvaart en ook de aanverwante handel en bedrijvigheid konden zich ontplooiën, zoals de scheepswerven, mastenmakerijen en kalkovens. Turf vormde namelijk de brandstof voor de kalkbranderijen waarvan Zwartsluis er veel heeft gehad. Voornamelijk aan de Zomerdijk en op het eiland de Kranerweerd in het Meppelerdiep.

De eilandjes stonden regelmatig in brand en het vuur was moeilijk uit te krijgen vanwege de brandbare turfresten. Na de bouw van de Kolksluis die in 1880 gereedkwam verminderde het belang van turfopslag op de eilandjes. Scheepsbouw en -reparatie namen de plaats in

van turf, al werd er tot in de eerste helft van de twintigste eeuw turf opgeslagen.

Langzamerhand veroverde de natuur de plaats van de werkzaamheden en na de Tweede Wereldoorlog raakten de eilandjes dichtbegroeid. Eind jaren '60 van de vorige eeuw werden de eilandjes, op enkele bomen na, volledig kaalgekapt. Begin jaren '70 werden er nieuwe bomen aangeplant, maar het reguliere onderhoud van de bomen bleef achterwege. De beplanting verrommelde verder waardoor de eilandjes er verwaarloosd uitzagen. Later was alleen het eerste eilandje in gebruik. Rijkswaterstaat had daar bijvoorbeeld de reserve sluisdeuren opgeslagen.

Gevoelsmatig zijn de eilandjes voor verschillende generaties in ons dorp gemeenschapsbezit. Het echte eigendomsrecht wisselde enkele malen.

In 1796 werden ze gekocht door Cornelis Johannes de Vriese, en bij het overlijden van zijn kleindochter Maria Catharina de Vriese in 1885 waren ze nog in het bezit van de familie. Bij haar overlijden bestond het vermogen o.a. uit haar ouderlijk huis, (de woning aan het begin van de Nieuwe Sluis, waar toenmalig burgemeester de Koning woonde), dertien andere huizen, twee kalkovens aan de Stouwe, een boerenplaats in de Velde. Ook de eilandjes in het Meppelerdiep met daarop een turfschuur, vier stukken weiland en een stuk hooiland in het Staphorsterveld, de zogenaamde Boschweide, bestaande uit twee stukken weiland en twee stukken hooiland behoorde tot haar bezit. Behalve dat ook de Potschrapers, bestaande uit drie stukken land, de zogenaamde Twieghagen aan de Stouwe, de zogenaamde Wolvenjacht aan het Westeinde, twee stukken hooiland onder Genemuïden en een stuk hooiland op de Genemuïder maat, een perceel buitendijks hooi en rietland en een stuk buitendijks hooiland onder Ambt-Vollenhove benevens een aantal hypothecaire vorderingen en effecten. De eilandjes werden gepacht ten tijde van haar overlijden aan Slot en Prins die er een scheepswerf hadden. In die tijd voer de stoomboot de Fortuna, een beurtschip dat vier keer per dag dienstdeed tussen Meppel en Zwartsluis, altijd tussen de eilandjes door, anders kon het schip de bocht niet maken. Dit was zeer tegen de zin van de heer Prins die het maar lastig vond dat het schip steeds langs zijn scheepswerf voer.

In 1988 werden de eilandjes verkocht aan watersportbedrijf 'de Watergeus' en vormden ze de natuurlijke kern van het bedrijf.

In 2012 kwam er een bestemmingsplan om de eilanden een recreatieve bestemming te geven en bebouwing ten dienste hiervan mogelijk te maken. De eilandjes werden aangekocht door de gemeente en het beheer is nu van het bezoekerscentrum 'de Sluispoort'.

Rond de eilanden kwamen 60 aanlegplaatsen voor boten in de vorm van dwars- en langssteigers voor kleinere vaartuigen van passanten en ligplaatsen voor kort verblijf. Op de eilandjes werden wandelpaden aangelegd en bankjes ten behoeve van de dagrecreatieve functie. Er is ongeveer 350 meter half verhard voetpad. De eilanden zijn met elkaar verbonden via bruggetjes en zijn toegankelijk vanaf de Mastenmakersstraat tussen de nummers 17 en 19. Het ziet er uitnodigend uit en zet aan tot nieuwsgierigheid.

Het 'Botterhuus' is toen ook gerealiseerd, het staat op het eerste eiland, op het perceel van de voormalige 'Watergeus'. Het gebouw bestaat uit een overdekt terras en een overdekt gedeelte waar opslag plaatsvindt en sanitaire voorzieningen zijn. Daarnaast bevindt zich in het pand een

expositie –voorlichtingsruimte, een werkplaats en een berging. Het 'Botterhuus' heeft de uitstraling van een werfje (Botterschuur) en heeft een authentieke boothelling. Hier worden het veenverleden en de sfeer van de tijd dat er in Zwartsluis nog turfoverslag was, weer beleefbaar gemaakt. Ook het historische schip, de botter ZS 13, heeft hier een aanlegplaats. Het is de oudste, nog varende botter van Nederland. Deze werd in 1865 in Monnickendam gebouwd.

De realisatie van het 'Botterhuus' en de herstructurering van de eilandjes leveren een grote bijdrage aan recreatie en toerisme in Zwartsluis. Op de eilanden zijn 16 informatieborden geplaatst die het turfverleden uit de doeken doen. Er worden een paar keer per jaar evenementen en dergelijke georganiseerd op de eilanden, in het 'Botterhuus' en op het grasveld ervoor. Het 'Botterhuus' is een erkende trouwlocatie waar veelvuldig gebruik van wordt gemaakt.

Er vaart buiten de coronatijden in het zomerseizoen een pontje voor voetgangers vanaf de Handelskade naar de eilandjes. De drie eilandjes zijn dus in ere hersteld.

Corina Berens

NPO te gast bij Historische Vereniging

Begin deze zomer kreeg ik telefoon vanuit Hilversum. Het was de NPO met de vraag of ik meer wist over de moord bij café 't Vischje, eind 1982. De programmamaaksters waren bezig met een uitzending (en podcast) voor NPO Radio 5 en maakten een reeks opnames over historische moorden. Ik verwees de dames door naar Geert, onze interim-voorzitter. Hij heeft immers jarenlang voor de politie mogen werken en kende het verhaal.

Zo gebeurde het dat de radiomaaksters te gast waren bij de Historische Vereniging. Na een kop koffie bij de familie Doosje volgden de opnames en heeft onze interim-voorzitter hen meegenomen naar het kloppende hart van de vereniging: het archief in 'Achter de Wal'. De uitzending is terug te luisteren op de site van NPO Radio 5 als eerste aflevering in de serie 'De Moordplek'.

Robert Jansema

De **Sluziger Kroniek** is het verenigingsorgaan van de **Historische Vereniging Zwartsluis**. Het verschijnt in de regel driemaal per jaar: in april, september en december. De redactie ontvangt graag kopij voor het blad van of via leden van de vereniging; in te zenden naar het correspondentieadres of het e-mailadres van de vereniging (zie onder).

**Historische
Vereniging.**
Zwartsluis

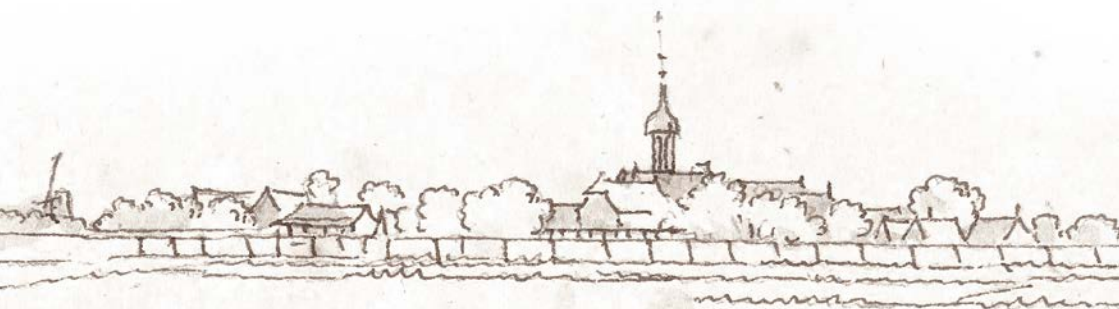
- Bestuur van de vereniging:** Geert Doosje, *interim-voorzitter*
Geke Francoise, *secretaris*
Stefan Wienk, *penningmeester*
Jan Schraa, *ledenadministratie*
- Redactie Kroniek:** Robert Jansema, *eindredacteur*
Geke Francoise
- Ereleden:** Z. Dekker-Schurink
J. Ridderinkhof
Thijs Oosterhof
- Correspondentieadres:** Historische Vereniging Zwartsluis
Handelskade 25
8064 DV Zwartsluis
- Archieflocatie:** Handelskade 2 (aan de Grote Kolksluis;
bezoek op afspraak)
- Email:** info@historiezwartsluis.nl
- Website:** www.historiezwartsluis.nl
- Contributie:** € 15,- per jaar
€ 20,- per jaar voor buitenleden
- Bankrekening:** IBAN: NL91 SNSB 0940 9022 06
BIC: SNSBNL2A SNS BANK NV
T.n.v. Penningmeester HV Zwartsluis
Tel. nr. Penningmeester 06 15256554

De penningmeester verzoekt u bij het overmaken van de contributie ook uw adresgegevens te vermelden.

Verantwoordelijkheid Kroniek

Aan de artikelen en rubrieken wordt de grootst mogelijke zorg besteed. Door de redactie wordt geen enkele aansprakelijkheid aanvaard omtrent onjuistheden en/of fouten in door derden aangeleverde artikelen. Zij behoudt zich het recht voor artikelen zonder opgave van redenen in te korten of tekstuele wijzigingen aan te brengen.

Het overnemen van welk deel ook van de inhoud van de Kroniek of van foto's is slechts toegestaan na schriftelijke toestemming van de redactie.

De historische vereniging Zwartsluis, opgericht in 1990, streeft ernaar het historisch waardebef en de kennis over het erfgoed van Zwartsluis te bevorderen in allerlei vormen, onder haar leden en andere geïnteresseerden.

Vormgeving en opmaak:
Rudi Dekker | Grafische Vormgeving, Zwartsluis
www.rudidekker.nl

